182

شماره ۱۸۲ ایکنجی دوره

شنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر: فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورغانیدیر

بیز ملی بیر معارف یاراتمالییق

خلقیمیزین اندیشه کیمی عمومی و صحیح بیر فرهنگدن محروم اولدولاری بیزی مترقی و مدنی اولکه‌لردن گری‌ده قویمیشدیر.

کئچمیش معارفین، نسلیمیزین سالم فکرلرینی مسموم ایتمکدن غیری هیچ بیر هدفی یوخیدی، مدرسه‌لرده تدریس اولنان کتابلار تماماً بیر سلسله فایده‌سیز و ایندیکی دنیاده حیاته اویغون اولمایان مطالب‌لردن عبارت‌ایدی.

بو فرهنگین مقصدی بوایدی که ایران ملتینی تماماً مدنیتدن، دوشونجه‌دن گری قویوب و استعمارچیلار ایچون مساعد زمینه‌لر یاراتسین.

اوندان علاوه بو ناقص فرهنگ فقط بیر معدود عده‌نین انحصاریندا اولدیغی ایچون ملتیمیزین اکثریتی سواد و علمدن محروم اولموشدولار.

معارف‌ده اولان بو غلط طرز تعلیمین نتیجه‌سینده ایدی که بیر عده خائن اوز حاکملرین ملته تحمیل ایدیب و خلقین ملی حقوقلارین و اجتماعی وظیفه‌لرین عکسینه اولاراق اونلارا دوشوندیریردی.

بو معارف تماماً استعماری بیر معارف اولدیغیندان علاوه آذربایجانین شرائطی ایله اصلاً تطبیق اولا بیلمزدی.

طهرانین مرتجع حاکمه طبقه‌سی آذربایجانی اوز ملی خصوصیتلریندن، دیلیندن محروم ایتمکله بازارسیزیم اوره‌دیب اوز حاکمیتلرینین اساسلارین محکم ایتمک ایسته‌ییردیلر.

آذربایجانین فرهنگی ایله اوبیری نقطه‌لرین فرهنگینده هیچ بیر فرق یوخ ایدی. یعنی ۵ میلیون خلقین دیلین توقیف ایدیب اونلارا اوز آنا دیللری ایله دانیشماغا اجازه ویرمیردیلر.

بو ارتجاعی تحمیللر خلقیمیزی اوز ملی نبوغ و تکامللریندن دالی قویدی، آذربایجان خلقی دینادبی قفس شرائطینده قالیب اوز ملی استعدادین اونوتدی.

بیز تأسفله گوروردیك که فارس شووونیستلرینین مسموم تبلیغاتلاری اثرینده آذربایجانین جوانلاری اوز آنا دیللرین اونودوب و اوزگه دیللر ایله دانیشیب یازیردیلار.

بو وضعیت کئچن‌ایلکده‌ایدی، بوجورلیکه آذربایجانین حقوقین پایمال ایدن عنصرلر بویوك بیر موفقیت ایله کئچیرمیشدیلر.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی وجوده گلدیکدن سونرا آذربایجان خلقینین بو مقدس ایده‌آلین حیاته کئچیریب و اوز امکانی حدّ بو بارده بویوك تأثیرلر الده ایتمیشدیر.

اما بونده دئمك لازمدیر که بیز ایندی آذربایجان ادبیاتی حقیندن بویوك بیر نقرده‌ایك، بوقدری آرادان قالدیرماق ایچون بوتون ضیالیلاریمیزین فعالیتلری و کمکلری طلب اولونور.

ملی حکومتیمیز تزلیکله بو نقصلری آرادان قالدیریب و معارفی بوتون خلقین اختیاریندا قویاجاقدیر.

معارفین، ملتیمیزین مدنی انکشافی اوغروندا اوینادیغی بویوك رولو ملی حکومتیمیز نظره آلاراق معارف وزارتی ایچون کافی قدرده بودجه تعیین ایتمیشدیر.

بو اودئمکدیر که داها معارف بیر عده‌نین انحصاریندا اولمایب و خلقیمیزه معارفدن استفاده ایتمك ایچون آسان شرطلر یاراداجاقدیر.

ملی حکومت خلقین اوز حکومتی و دونی اولدیغی ایچون معارفی دموکراسی اصوللاری ایله تطبیق ایدیب و ملی آرمانلاریمیزین اساسی اوزه‌رینده اونو حیاته کئچیریر. شبهه‌سیز بیزی وجوده گلمیش معارفیمیز قاباغکی معارفدن تماماً دگیشیکدیر. بو معارفده آذربایجان خلقینین خصوصیتلری نظرده دوتولماقلا برابر ایندیکی دنیایه، یعنی ماشینیزم عصرینه اویغون اولان شرطلر حیاته کئچه‌جکدیر.

بیز، معارف وزارتینین آذربایجان دیلینده تهیه ایتدیگی درس کتابلارینین تزلیکله نشر ایتمکلیگینی گوزلیه‌ییریك.

اوندان علاوه بوتون یازیچیلاریمیز، شاعرلریمیز یورولمادان فعالیت ایدیب و آذربایجان ادبیاتینین گئنیشلنمه‌سی اوغروندا سریع قدملر گوتورملیدیرلر.

بیله‌لیکله اوزون ایللر بویی اوزگه‌لرین آرادان آپاردیقلاری شیرین آنا دیلیمیز تزلیکله بویوك بیر انکشافه نائل اولوب و خلقیمیز اوز ادبیاتیمیزده اولان ترانه‌لرین ترنمی آلتندا یاشایاجاقدیر...

(فولقلور)
یا خلق ادبیاتی

چوخ قدیم زمانلاردان بری، نسلدن ـ نسله، آغیزدان ـ آغیزا انتقال ایدیب بوگونه قدر جوشقون چایلار کیمی آخماسیندا دوام ایدن و بیزلره یادگار قالان شاعرلر و متفکرلریمیزین الهام منبعی اولان او درین معنی‌لی آتا ـ بابا مثللری، ملی افسانه‌لر، قهرمانلیق داستانلاری، بیاتی‌لار، ماهنی‌لار، تاغیل‌لار، قوشمالار، حکیمانه سوزلر و یاخود آتالاریمیزین شیرین دیلیله سویله‌دیکلری لایلای قوشمالاری، عصرلر بویی گوردوکلری آجی و یا شیرین تجربه‌لر نتیجه‌سینده اله گلمیش حقیقت چیچکلری دیرلر. اونلارین مجموعی آوروپا دیللرینده (فولقلور) و بیزیم دیلیمیزده ایسه (خلق ادبیاتی) آدلانیر.

بوتون قدیم ملتلرین اوزلرینه مخصوص اولاراق آز یا چوخ فولقلوری واردیر. خلق ادبیاتی، بیر ملتین قدیملیگینین و اونون اصالتینین ثبوتی ایچون، ان اساسلی دلیل حساب اولونوب، محکم و بیخیلماز بیر آینه‌یه بنزر. آذربایجان ملتینین (فولقلوری) چوخ وسعتلی و زنگیندیر. بیز آذربایجانلیلارین چوخ قدیم و اصیل بیر ملت اولدوغوموزین گونش کیمی نورانی و آیدین علامتلریندن و باعث افتخار بیزیم اولان ملی عنعنه‌لریمیزدن بیری‌ده فولقلوریمیزین زنگینلیگیدیر.

دنیا دوردوقجا آنا دیلیمیز کیمی ابدی اولاراق او، بیزدن و بیز اوندان آیریلا بیلمه‌ریك.

بیر ملتدن وطنینی، مالینی، دولتینی، خلاصه تمام وار ـ یوخینی و حتی کتابلارینی یاندیریب تاریخینی ده الیندن آلیب اسارته سالماق اولار، اما اونون آنا دیلینی و (فولقلور) نی الیندن آلماق دنیزلری قوروتماق قدر محالدیر.

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

حربی تعلیمی
دریندن اوگرنمك غالب گلمك دیمکدیر!

فرقه‌میزین مرکزی کمیته‌سینین فرقه عضولرینین حربی مشقی حقینده‌کی تاریخی چاغیرشیندان هله بیر او قدر کئچمه‌میشدیر. بو تاریخی چاغیرش بوتون فرقه عضولریمیز طرفیندن استقبال اولوندی.

بوتون فرقه عضولرینین بیر نفر کیمی فرقه‌میزین تاریخی چاغیرشینا قوشولمالاری فرقه نظام انتظامیمیزین محکملیگینی، فرقه عضولریمیزین ملی مختاریتیمیزه باغلیلیقلاری و اونون علاقه‌نی بیر داها ثبوت ایتدی.

ایندی هرگون یوزلرله فرقه عضولری بویوك ذوق و هوسله ملی میدانا گیدیرك حربی تعلیم آلماق ایچون دفعه شان جان فشانلیقلار گوستریرلر.

مشاهده اولدوغوم بیر مشغله حقینده یازماغی اوزومه ملی شرف بیلیرم.

یکشنبه گونی اردیبهشت آیینین بیریدیر: داش‌یری سوکولور. همیشه سکوته غرق اولموش قوجامان تبریزین دار کوچه‌لری ایله فرقه‌چیلر آتیلاراق ۵ نجی حوضه‌یه توپلاشیرلار.

نتیجه حربی تعلیم اوگرنمه‌گه باشلامیش فرقه عضولری صف بولماق خلق علاقه سنتر اوده‌سی اولاراق غرورلا بیر ـ بیرلرینی حربی سلاملا قارشیلاییرلار. ساعت ۵ ـ اردن. تبریزین گئنیش ستارخان خیابانی ایله ظفر ماهنیلاری ایله آددیملایان فرقه عضولرینین گورکملری گوز قاماشدیریر...

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

مملکت خبرلری

تبریزده ایکی اتحادیه‌نین تشکیلی

بو گونلرده «آذربایجان عمله‌لری و زحمتکشلری» اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسی طرفیندن تبریزده هم معمارلار و هم ده مقنی‌لر ایچون ایکی اتحادیه تشکیل ایدیلمیشدیر.

همکارلار اتفاقی‌نین شعبه‌لری

بو سون زمانلاردا آذربایجانین مهم شهرلرینده او جمله‌دن زنجان، ارومیه، میانه، مانداب، اردبیل، مراغه و مرندده «آذربایجان عمله‌لری و زحمتکشلری» اتحادیه‌سی یعنی «همکارلار اتفاقی» تشکیل تاپمیشدیر.

تبریز کارخانه‌لرینده (سوادلانماق) ایچون کورس آچیلمیشدیر

تبریزده‌کی (ممتاز)، (توکلی) کبریت، (خسروی) گون و (گلکته‌چی) ایپلیك کارخانه‌لرینده سوادسیزلیغی اورتادان آپارماق ایچون (سوادلانماق) قورسلاری آچیلمیشدیر. بو قورسلاردا بو روز نفردن آرتیق آدام تحصیل ایتمکده‌دیر.

فرقه‌میز عضولرینین حربی تعلیماتی

۲ر۲ر۲۵ ده دوشنبه گونی، گون اورتادان سونرا ساعت ۲ دن ۴ ده قدر بیرنجی حوضه عضولریندن ۳۵۰ نفر، ساعت ۴ دن ۶ یه قدر ایکنجی حوضه‌دن ۳۳۲ نفر و پشمینه کارخانه‌سی ایشچیلریندن ۱۵۰ نفر ملی میداندا سلاحلی حربی تعلیملر گئچیرمیشلر. تعلیمدن سونرا ساعت ۴ ده ۳۵۰ نفر بیرنجی حوضه عضولرینین اشتراکیله بیر میتینغ تشکیل اولونوب عالی حربی شوراسینین عضوی آقای عادلیان و شهر قومیته‌سینین تشکیلات شعبه‌سی مدیری

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

امنیت شوراسیندا

تهران ـ امنیت شوراسینین اردیبهشت آیینین ۳ ینده‌کی جلسه‌سینده قرار آلینمیشدیر که شورانین نوبتی جلسه‌سینده یعنی چهارشنبه گونی اردیبهشت آیینین ۵ ینده فرانقو اسپانیاسی مسئله‌سی مطرح اولونسون.

آیزنهاورین مسافرتی

تهران ـ ژنرال آیزنهاور بو هفته‌نین عرضینده اوزاق شرقه گئده‌جك.

خارجی وزیرلر کنفرانسی

تهران ـ انگلیس مستملکه‌لرینین خارجی وزیرلرینین کنفرانسی اردیبهشت آیینین ۳ ندن لندنده باشلانمیشدیر.

لندن ایله سینگاپور آراسیندا هوا خطی

تهران ـ لندن ایله سینگاپور آراسیندا هوا خطی دائر اولدی.

فیلیه تون

مختصر و مفید

بیر نطق !

آقایان حاضرون ! یعنی خانملار و آقالار !

آقایان اشخاصیکه بو جلسه ده اشتراک ایدیرلر ، البته اونلار یازماق دانشماق ، نطق ایراد بویورماق ، یا اینکه بیر صحبتی ویا فلانی ایلمک فکرینده اولسالار بیر نکته‌نی نظره آلماق موجب اولور ، او دا عبارت اولسین بوندان که ، مثل اینکه بیر جلسه‌نین مقابلنده بیر مسئله مورد بحث اولسا ، نه حاجت واردر .

« ولی ! از آنجائیکه » آقایان مسبوقدرلر و ئوزلری التفات ایدیب بویورمشلار ویا بویوررولار .

« محض به‌خاطر این » بیزیم ایله هاموموزین وظیفه‌مز بوندان عبارتدر . یوخسا هر بیر اقداماتی که خیریه اولا ویا غیر خیریه اولا بونین بیز اوقدرده نیجه‌که بیلیرسوز هر بیر انسانین ، ملتین و یا قومین مدنیت مقیاسی بیر اندازه معلوم‌ایله ئولچمک اولور . چونکه بشریتین انکشافی بو گونکی درجه‌یه یتشماق دوغرودان دوغرویا «وابسته به آن است که، خود همان ملت ویا قوم» بیر ایش گورسونکه بو ایش نتیجه که « عربلر » دیوبلر ، رفته رفته « تو فلمدان شد » .

واقعا ایله بئله درکه وار . چونکه بیز ئوزیمز همیشه بو باره ده ، دبیشوق ، دیورمشوق و یا دیه جاغیمشوق ، بلکه‌ده‌مایادیمعلی ایمشوق او ۳ . قلدی « قول تورلظر » « انظر العظامه کنف قشرها » ایله ایشین حقیقتی شله‌درکه ، بنده سیزه عرض ایدیرم « بی شوخی » دی بیرم ، یوخسا سیز ایله خیال ائله‌میین که ، منیم بیز « تقاضائی » وغیره وارمیدر بوجهر مثلدر ، دیرلرکه بیر بالاجا بوبی وار ، ایرمزی دونی وار . قوی بورادان بیر حاشیه چیخوم . منیم ایام سابقده بیر نفر رفیق ، دوست ، نیجه دییه‌لر « آشنائی » وار ایمیدی ، او دیه ردی که : تازی هر یرده بولی بیر اوره‌گی « سخت » یریب .

معرفت مقدمه‌دی ، چون کاسب بدبخته ویرب ایندی حقیقتا ایله شدر . آخی سیز بیرجه ملاحظه بویورون ، انسان که وار بیر نوع انساندر نه اینکه سیز ایله خیال ایده سیز که ، من عادی انسانی نظرده توتورام ، خیر بئله دگل . یوخسا بعضی اشخاص ایله حال ایدیر که « شب عید است یار از من چغندر پخته میخواهد »

اولا بیلسین بیز ایله چغندر باره سنده صحبت ایله یاخ . اما « محض به خاطر آقایان حاضرون بنده نمی خواهم اسباب زحمت آقایان باشم ولو اینکه خارج از موضوع هم شده باشد ، باید گفت » دوغرودان‌دا بیز ایله همیشه دبیشوق و گه‌ده دییروخ . عرضیمی بورادا تمام ایدوب خواهش ایدیرم بنده‌نی باغشلایاسیز . « زیاده قابل عرض مطلبی ندارم »

خطاط

شاعرلر مجلسی

شهریور حادثه‌سیندن سونرا آذربایجاندا بیر چوخ گورکملی شاعرلر میدانه چیخدی . ارتجاع اصول اداره‌سی هیچ بیر صنعت ، بایک و استعدادا قیمت ویرمه‌دیگی کیمی ، او دوره ده شاعر و یازیچیلاریمزدا نظرده یوق ایدیلر . لاکین شهریور حادثه‌سیندن سونرا میدانه چیخمیش بیر چوخ استعدادلی شاعرلر و یازیچیلار ئوز اثرلری ایله آزادلیق حرکاتین تکاملینه کومک ایتمه‌گه باشلادیلار .

او شاعرلردن گورکملی‌لری آدای بی‌ریا ، میر مهدی اعتماد ، علی — فطرت ، آذر اوغلی ، علی توده ، قلی‌خان ، بورجالو ، مدینه‌خانم ، میلانی ، کورد شاعرلریندن هژار ، ارمنی شاعرلریندن عروسیان ، وسائرلری . بو کیمی استعدادلی شاعرلر نه اینکه تبریزده ، حتی آذربایجانین باشقا نقطه‌لرینده ده واردر .

آذربایجانین بو شاعرلری ئوز قلملرینی شانلی فرقه میزین غایه‌سینده دشمنه قارشی سونگو یئرینه ایشلتمیشلر . بیر ملتین مدنیتینین سویه‌سی او ئولکه شاعرلری و یازیچیلارینین اثرلری ایله ئولچه‌له بیلر .

ملی حکومتیمیز قورولاندان سونرا شاعر و یازیچیلارین سایی گونی — گوندن چوخالیب و ئوز قلملری ایله خلقه خدمت ایدیرلر .

گچن ایلدن تشکیل تاپمیش «شاعرلر مجلسی» ایندی بویوییوب «شاعرلر و یازیچیلار» جمعیتی آدینی آلمشیدر .

شاعرلر مجلسی‌سینین محصولی اولان «شاعرلر مجلسی» آدلی کتابی هر اوخوجی ورقله‌میش اولسا اولینجی صحیفه سینده آذربایجانین مشهور فلاسیق شاعری فضولینین عکسی‌نی گورور . بو بیوک استادین عکسی‌نین بو کتابدا اولماسی هیچ ده تصادفی دگل ، چونکی شاعرلریمیز اونون استعدادلیغیندان آرتیق‌اده ایتمه میشلر .

کتابین ۱۸ نجی صحیفه‌سینده شاعرلر مجلسی‌نین معلمی و رهبری سه‌ویملی استاد جعفر خندان «شاعرین جنوبی آذربایجان شعرینه باشلیقلی گورکملی بیر — مقاله یازمیشدیر . بو مقاله‌ده بیر چوخ شاعرلردن مثاللار گتیرلمیشدیر . چونکه آذربایجاندا یتشن شاعرلر و بی‌هوس کارلار ئوزلرینین شعرلرینه آزادلیق گونشی اولان بیوک ستالینه یثر ویرمیشلر . فرقه و حکومتیمیزین‌ده‌مه نتیجه‌سینده آذربایجاندا گونی گوندن قلم صاحبلری چوخالیر .

« شاعرلر و یازیچیلار » جمعیتی طرفیندن تربیه اولونوش شاعر و یازیچیلاریمز فرقه‌میزین گوندلمک سیاستی حقنده یاخشی اثرلر ازماقلا خلقمزه بدیعی روح غذالاری ویره‌جکلر . «شاعرلر و یازیچیلار» جمعیتی نزدینده هر بیر جوان شاعر و یازیچی ایچون ئوز معلوماتینی آرتیرماقدان ئوتری گنیش امکان موجوددر .

جمعیتین داخلینده شاعرلر ،

ادیبلر ، بیبیس یازانلار ، مطبوعاتچیلار و تنقیدچیلار شعبه‌سی واردر . جمعیت یاخین گله جکده « شاعرلر مجلسی » کیمی بیر بیوک کتاب نشر ایتمکی آرزو ایدیر .

قهرمان زاده

صحیه اصلاحاتی

الکفاف ایتمکمدر

شهریمیزین نظافتی و خسته‌لیک لری ایله مبارزه ایدیلمه‌سی حقینده مقاله یازانلاریمیزدن اولدیغجا تشکر ایدیریک ، لاکن بودا نظرده دوتو لمالیدر که ۴۵ گوندر بلدیه‌نین صحیه‌شعبه‌سی تشکیل تاپیب ، کچمیش دوره‌نین یادگار قویدیغی چتینلیک لره باخمیاراق صحیه شعبه‌سی بو ۴۵ گون عرضینده گوستردیگی فعالیت ، کچمیش دوره‌نین صحیه سینین ایلیک فعالیتین‌اللی قاتیندن آرتیق اولماسی محققدر . کچمیش دوره‌نین بیزه میراث بوراخدیغی چتین لیکلردن بیریسی‌ده بودرکه بیر نواقصی آرادان گوتوردیکجه دالیسیجا یوزلرجه نقصانلیقلار قاباغا گلیر (شورا پوش دیوار کیمی ال وورد‌قدا هامیسی ییقیلیر) بوئوسیز که بودا بیله کچمیش حکومتین — قویدیغی یادگارلاریندا بیریسی‌در .

بو سون گونلرده قارشیق باغ ایران کارخانه لردن بیریسی کشف اولونوب اشی محکمه‌یه ویرلدی . قالانلاری ایسه تعقیب اولونور ، چمک وایچمک یرلرینده نظافت و ایشچیلرلره آغ ئونیاوک گیدیرمک مسئله‌لری تخمینا حیاته تطبیق اولونوب . بعضی حماملاردا (خزینه‌لری) گوتورمک ایچون دستور ویریلیب‌در ، دواخانه لری اصلاح ایلمک ایچون بلدیه‌نین ئوزونین نمونه‌وی بیر دواخانه آچما سی حقینده صحیه شعبه‌سینین ویردیگی پیشنهادی بلدیه‌نین ریاستی و المعده‌بلدیه انجمنی نظردن تجربه ، تصویب ایتمیشلردر . خلقیمیزین ایچینده ساغلاملیق مسئله‌لرینی انکشاف و عمومیلشدیرمک ایچون صحیه قولوبی آدیندا بیر قولوب آچیلماسی‌دا نظره آلینیب‌در .

بو قاوردا گوستریلن موضوع لری دگیل که تک صحیه شعبه‌سی بلکه بلدیه‌نین هیئت ریاستی وایلده انجمنی‌نین مساعدت و فعالیت لری سایه‌سینده عمله گلیب و گلمکده‌در . سونتلا دایر ملی حکومتیمیزین گوسترشیله خلقیمیزین بو خصوصدا دا عموما نظرلرینی بوقوریداکی موضوع لره جلب ایلمک ایله چتین لرمیزده ده یاردیم و مساعدت گوسترمه‌لرینه امید ایدیریک .

بو نودا قید ایتمه‌لییک که حکم متمیز ملی حکومت اولدیغی ایچون خلقیمیز ده ملی اداره‌لرین ویردیگی دستور لاری حیاته تطبیق ایلمه‌لرینی ئوز لرینه نسبت ملی بیر وظیفه حساب ایتمه‌لیدیرلر و بو تقلاده بیزیم چوخ بیر تیز زماندا تمدنی و گیریده قالان ایشلریمیز اصلاح اولنار .

دکتر مسعود یوسف زاده

غفار خراسانی (کندلی)

خلقیمز ئوز مختاریتنی حفظ ایده‌جکدر!

قارا بولوتلار چکیلدی وهوا ایشیقلاندی سعادت اولدوزی وطنمزی اون دورت گیجه‌لیک آی کیمی ایشیقلاتماقا باشلادی ، توز دوتموش وغبار باسمیش ئولکه‌میز ایندی چیچکلنیر ، هر زاد هرشئی دیمسن اوزلرینه زینت وورویلار ، مبارزه‌میز آخر مثبت نتیجه‌یه چاتوب ایندی دوغما وطنمیزده جنایتکار — لاردان اثر قالمایوب در لیکن بئله مبارزه میزین ادامه‌سی اولاجاق ، ئولکه میزین سرحدلری تسخیر اولماز سنگرلره چوریلیب وفدائی قارداشلاریمیز سلاحه‌سارلیب یاسداراوق و وطن مدافعه‌سیندن اوتری سنگرلر ینده گیجه گوندوز حاضر درلار حتی خیردا وسن‌لری آز کندلیلر ئوز سلاحلارینی زراعت ایشلرینه مشغول اولاندا دا ئوز یانلاریندان اوزاق قویمورلار ، بئله اولمالیدر : گرک‌ده بئله اولسین بیزم تجربه‌لرین ومختاریتمیزین دشمن‌لری نین فیریلداقلاری ویالانچی سوزلری وعده وعیدلری هیچ بیر وقت آلداتمایوب وآلدادا بیلمز ، بو بیر حقیقتدر که ارتجاع قوزله پرورش تاپوب . آرتیق او قان توکمک ایستیور و گوز یاشی طلب ایدیر ، لیکن بو دفعه اوگوز یاشی عوضینه اگر لازم گلیرسه بیزیم تفنگ لریمیزین سونگی لرینه راست گلمجک . قوی بیزیم ئولکه میزین ساکت دریاسینی موجه گتیرمکلر ایستیوب و یالیزلرکه بو طرفلرین و بوطلاطمین اونلارا زیاندان باشقا منفعتی اولمایوب و اولوب قالان آبرولرینی ئوز الری ایله آپارا‌جاقلار . دولتیمیز بو آز مدتده چوخ چتینلیک لردن واشغالچیلاردان چیخوبدر ، خیردا اوشاقلارین و دول عورتلرین ناله‌سیندن لذت آپارانلار بیلسینلرکه بیز قانا قان و یومروقا یومروق ایله جواب ویرمجک‌للی یوخ یومروق گوجی ایله لینلری ، آذربایجاندان قوغان کندلیلری و زحمتکشلری بو تحول دن سونرا دیز چوکمگه وادار ایده‌ن تزیا - کیلارا بیر گورورمک ، آخر ایندی بیزیم ئولکه میزده ترپک بو حقدر سزون ایلیرده اولان وقورخوسته ایندی خلقیمیز الینه سلاح آلوبدر آرتیق بیز آلدنقمیز آزاد لیقدان ال گوتورمه وب بو دوتدوقمیز یولدان اینجایاجاغیق (یا آزاد یاشاماق یا افتخار ایله ئولمک) !

قوی بو حقیقتدن گئن سس ، بو بش ملیونلیق خلقین اوره‌گیندن قلخان نعره ، بوتون دنیانین قولاغینا یتشسین ، هامو آنلاسینلارکه آسیانین بیر گوشه‌سینده آزادلیق آلان ۵ ملیونین تصمیمی بودر

۱۹ و ۲۰ نجی عصرلرده تبریزده ادبیات

—۷—

۲۰ نجی عصرده جنوبی آذربایجاندا ، خصوصا تبریزده ادبیات یئنی بیر مرحله‌یه داخل اولور . هاموا معلوم درکه ۱۹۰۵ — نجی ایل روس انقلابینین تاثیرینه بوندان اویانان شرق خلقلری ئوز ملی آزادلقلاری اوغروندا جدی مبارزه‌یه الخشدیلار . ستارخانین رهبرلگی آلتیندا تبریزده باش ویرمش اولان انقلاب دوریں سیاسی وضعیتی یعین ایدیردی ، لدنین یولداش بو حرکاته بیوک قیمت ویرمشدی .

ستارخان — کاندال الهام آلارق یازان شاعرلر تماما یئنی احوال روحیه مالک ایدیلر . بو شاعرلر سیراسندا میر عبدالحسین حازق (۱۲۹۰ — ۱۳۳۶ قمری) اولدقجا مهم رول اوینایردی . او ، مطبوعاتدا یازدیغی رسمی وغیررسمی شعرلری ایله مشروطه حرکاتینی ترنم ایدیردی . اولر انتصادی حیاتین آغیرلقندان ، ایرانین چتین وضعیتینده شعرلر یزان و « ماغلاتان زنجیر » بماده یازق ایراللیلاره » دیه‌ن شاعر انقلابین غلبه‌سندن روحلاناراق بئله دییردی :

جهاندا شکرالله ظلم استبداد
قورتولدی ،
دوود ظلمدن مظلوم اولوب آزاد
قورتولدی .

هله یارادیجیلیغی دریندن تحلیل

شعرلری دقته شایاندر . او انقلاب اوغروندا توکولن قانلارین هدر گیتمه‌دیگینی قید ایدرک اونلارین نتیجه‌سنده مملکتن آزاد اولاجاغنا وثل ادی :

اولدی اولوان حاک ایران خدونن مظلومایله ،
عافیت ورده مز آزاد اولور بولدن یده ،

ستارخان حرکاتی دورینده بو شاعرلری مطبوعات اطرافندا توپلایان خصوصی بیر نشریاتین یارانماسیدا تبریز ادبیاتی اطرافینده یاتولارین اولدوزلارین گوره مکه سبب اولور . بو مطبوعات آتا دلینده چیخان « آذربایجان » مجله‌سی ادی . « . . ملی یولونداه عرفه‌سندن ۸ (۱۳۶۲) نجی نمره‌سندن « ایران آذربایجانینین » نصرالدینی » سرلوحه‌سیله یازدیغی مقاله‌ده همین مجله‌دن بحث ائتمه یگمزدن ورادا تکراره لزوم گورمدیک . ۱۹۰۶ — نجی ایلین دقابرندن ۱۹۰۷ — نجی ایلین سنتیابرنه قدر دوام ایدن و ۳۱ نمره نشر ایدیلن « آذربایجان » مجله‌سی تبریزده « ملانصرالدین » جریانینی دوام ایدیرمش و ئوز اطرافنا قدرتلی شاعرلر توپلامشدی . سونرالار مه بللی اولدیغی کیمی علی قلی صفروف ، حزن ، صراف کیمی شاعرلر بو مجله ده ئوز شعرلرینی امضا سیز چاپ ایتدیریرمشلر . صرافین « بیرچتین خواهش » سرلوحه‌سیله نشر اولونمش شعری خلقی اتباعه دعوت ایدیردی .

ایدیلمیش بو تبریزلی شاعرین انقلابی

(میر فاضل)

همیشه‌لیک یاشا آذربایجان

اداره دن چیخدیغیم زمان منه بیر حسرت ال ویردی چونکه ایل لر ایله حسرتین چکدیگیمز آزادلیغین میوه سینی گوزیمین اوزینده گوروردیم : تازه تشکیل تاپمیش خلق قوشونوموزون عسگرلرینین بیردسته بالالارلاری تازه ، اوزلاری تمیز ، اللرینده تازه سیستیم اوتوماتیك سلاحلاری ، اوزلرینده موزیك اندی آذربایجانن ملی ماهنی‌سینی اوخویا اوخویا محکم قدملرایله حربی تعلیم لر اچون گیدیر ایدیلر ، اوز قلبیمده ، پهلوی دوره سینده کی نظام وظیفه ایله ، بو سیزیم ملی قوشونون اورتاسینداکی فرقلری مقایسه یه باشلادیم و کیچن دوره نین کابوسلی و قارانلیق حاللاری سینما فیلمی کیمی گوزومون اوتوندن بیر ـ بیر گیچیردیلر ، مثلا سابق مرتجع دوره سینده کی نظام وظیفه نی نه دن اوتری ایجاد ایتمیشدیلر؟ یالنیز اوز تختلرینی ، تاجلارینی صندللرینی و ثروتلرینی محافظه ایتمکدن اوتری وجوده گتیرلمش بیر خصوصی نظام ایدی اونلارین نظرینده ملت و مملکت بیر قوری سوزدن عبارت ایدی ، بونون اچون نظامی لرین هر بیر فردینین اونلارین یانیندا هیچ بیر اهمیتی قید قیمتی یوخ ایدی . او منحوس دوره ده نظامی لره گرك همیشه اوز و اللی لارین ایولرینده خرج لیقلاری گوندریله یدی . واو خرج ایله ده وکیل باشیلرینین و افسرلرینین جیب خرجی اولایدی . تا که سبب سنزیره اشکنجه دن ، کوتکدن و سایر بدنی اذیت لردن آسوده قالیدیلر . او دوره نین نظامی لری آنا باجیسی ایله وداعلشن زمان بیر مقدار ساپ ، ایگنه و بیر اوتون پاغلیسنن اچینه قویماسی دا اونوتمازدیلار پالتارلارینی ، یاماقلارینی بیچاره سربازلاری یینه‌لردی . بیر آدامین گوزی نظا

میه طرفنه دوشه‌یدی گوره‌ردی که بی‌چاره‌جوان سربازلاردیانچی سورولری کیمی ، دیوارلار دیبنده دوزولوب گیمی سی اوز پالتارینی یاماسر ، گیمی‌سی دوستاق آداملار کیمی اوز بیتلرینی قیرماغا مشغولدور . آنلار ایله حمام اوزی گورمزایدیلر ، نظامیه‌نی بت و مکروب چولقامیشدی . نظامیه‌ده چوخ بیس ناخوش لیك لرده وار ایدی . نه قدر جوانلار آنا باجی سنین اوزینه حسرت قالارلق تیفوس دن جان ویردیلر .

هیچ یادیمدان چیخماسی دگیلدیر بیر گون تیفوس دوتموش بیرییچاره سربازی ، نظامیه‌نین مریضخانه سینه گتیره‌شدیلر ، مرضی خطرلی اولدیغیندان کشیك وکیل باشیسی گیجه ساعت (۹) ایدی نظامیه‌نین دوقتوری اچون تلفون ایله فوری تشریف گتیرملرینین واجب اولدیغنی بیلد. بردیلر ۱۵ دقیقه‌دن سونرا جواب ! دوقتور تشریف گتیردیکده ماشیندان دوشمه‌میش ، وکیل باشینی ایسته‌دی ، او بی چاره گلیب راپورت ویردی « جناب سروان بیر نفر نظامی مز تیفوسدن اولوم حالیندادر » دیدی . اوآجی وضعیت هیچ ادمدان چخماز جناب سروان جوابه ضینه وکیل باشینین قولاغینین دیبینه ایله بیر سیلله قوندآردی که ، بی چاره آغاج یارپاغی کیمی بره سریلدی : « آی پدر سوخته ، آی زن ۰۰۰۰ آی فلان ، فلان شده » دیبه ، بیرمیدان لوتنین حیا ایدیب آغزینا گتیرمد. یگی یامانلار بو ارتجاع تربیه‌سی آلمش او ادبسیز دولته وین آغزیندان (وولقان) داغلنیر (لاوی) کیمی خارج اولماغا باشلادی بو حیاسیز فحشلر و سوگوشلرین همو سی دا (شیرینز !) فارسی دیلینده سویله‌نیلیردی ، اوندان سونرا او وکیل باشی‌نین ۲۴ ساعت حبس اولونماسینا امر

ویردی . و دیدی که : « بو پدرسك منه تمام (۵۰۰) تومن ضرر وردی قوناغیدیم منی تلفونلا ایله فوری چاغیردی که ، تهران دان مفتش گل گالدیگینی تعیین ایلدیم ، بی شرفلر من نیجه دفعه‌لر سیزه تاپشیرمامیشام می ؟ گیجه بیر خسته سرباز گتیریر سه‌لر ، او ا فلان داوالاردان ویره سیز ، اگر اولور ایسه آپارین آمبارا آتین ، سحرده قویلایین ؟ »

اما ایندی ایسه بیزیم جوان ملی حکومتمزین یاراتمش اولدیغی خلق قوشونلارینین سوگیلی افسرلری ایله اصلاح سربازلارینین یاشاش حیاتندن هیچ بیر ذره ده بیر بیرلری ایله ، تفاوت لری یوخدور . هاموسنین هر بیر شیئی ، ییمگی و گیجگی مساوی‌دیر ، اشگنجه وسوقونجیلیق یوخدور و اولادا بیلمز چونکه بو ملت ایچون دور بو خلق قوشونودور بو قوشون ؛ اوز وطنینی اوز آنا باجیسنین ناموسینی حفظ ایتمك ایچون یارانیلمش بیر قوشون دور .

اگـر او منحوس ارتجاع و استبدادین الیندن اوزوموزی خلاص ایتمه‌یدیك یوز ایل بوندان سونرا باقدرده مدنی ومعاصر ترقیلردن بیریسینی ده گورممزایدیك . نه طیاره جی ، تانقچی ، توپچی ، مهندس و یاخود بو لارنیده قاشست اوزی گورممز ایدك .

ایندی ایسه جوان ملی دولتمیز بو آز مدتده آذربایجان ملتینین ترقی سی وانکشافی ایچون الیمیز حاضرلیق آپاریلیدر که ، چوخ یاخین زمانده ، بوتون ملتیمیزی تحصیلکی اصول لارلا تربیه و تعلیم نتیجه سینده ان متمدن و مترقی ملتلرین سیراسینا یتیره‌جکدیر

بونون ایچون اصلاح عسگرلریمیزین سویدیگری آذربایجان ماهنی‌سنی تکرار ایدیب دییریك : « همیشه‌لیك یاش آذربایجان »

میانه حوزه لرینین فدائیلره ویردیکلری هدیه‌لر

نصیر قمامی	۲۰ ریال	غفورمیرزائی	۱۰ «
رحیم افتخاری	۲۰ «	مجید عسگر بندلو	۱۰ «
علی افتخاری	۲۰ «	علی کریمخانی	۵ «
نعمت باقرزاده	۱۰ «	داداش علیخانی	۱۰ «
تقی محمدپور	۱۵ «	محمود قوطاسلو	۵ «
علی منظوری	۱۰ «	محمد ملکی	۵ «
علی حسین مقیمی	۱۰ «	قربان هایخی	۲۰ «
عبدالله افتخاری	۱۵ «	یوسف سرجمی	۱۰ «
عبدالله عقبه‌ئی	۱۰ «	سبحان حاتمی	۳۰ «
محمدعلی مهدوی	۱۵ «	علی سعیدلو	۲۰ «
علی اکبر مهدوی	۳۰ «	جلیل جباری	۲۰ «
رحمت‌اله شجاری	۱۰ «	جبار جبری	۱۰ «
خلیل ملکی	۵ «	نجفقلی صلواتی	۱۰ «
سرجمی	۵ «	صادق مشایخی	۱۰ «
		انبر قوطاسلو	۲۰ «
		محمد صاواتی	۵ «

حکایه | تکلر حائیلی

حیاتدا منیم نصیبیم ...

۱۸

آغ برچکلر ، اوزلرنی دیدیب ساچلارینی یولماغ ، آغ ساققاللار اسه باشلارینا و دزلرینه وورماغا باشلادیلار فریاد و فغان سسی گوگلره اوجالدی ، کدین عورت و گلینلاری نیچه دفعه رعنانی آییلدیلارسا ، او ، تکرارا زوزه چکیب بیهوش اولوردی . بو قدر دییه بیلمرم که نه قدر داش قلبلی بیر وجود اولسایدی ، اوره‌گی اونون آه و ناله سسیندن موما اریب سویا دونه‌ردی . صحبتی چوق اوزاتماماق اچون آنجاق بونی ذکر ایدرم که ، شیون ، قیامت سسی ، صباح گوندن ایکی ساعت گیده نه قدر آرالی گیلمه‌دن دوام ایتدی .

اوره‌ك یاندیران بو نوحه‌لر ، بو جیغیرتیلار ، گوی اوزه‌رینه اوچوب گیدن قارشلاری بیله ، آغلادیردی دیسم خطا و مبالغه دانیشمادیغیمی گمان ایدرم .

خلاصه اوگیجه‌نین سحری ، گون اورتا زمانی ایدی که جمالین مئتی یوولدی و کفنه دوترلوب تابوته قویولدی . دفن مراسمی ایچون قبرستانه یوللانارکن ، رعنا خانم جنازه نین آرقاسیجا چیغیریب ، اوزینی دویوب و خلقدن غشی دوترلا ـ دوترلا بو سوزلری دیبوردی : آه .. جمال ! هارا

گیدیرسن ؟ رعنانی کیمه تاپشیریرسان ، کیمه خاطر جمع اولورسان ، باخ سنه دییرم ، من ، اونی ساخلاماغی ، اونون نازینی چکمگی باجارماجاغام ، الله خاطرینه قایت گل اوشاغیوا اوزون صاحب اول .

جمال ! سنه یالواریرام ، یالواریرام ، اگر سوزیمی اشیتمیه‌سن ، گیری دونمیه‌سن ، والله عزیز بالای تك قویوب دایانجاغام‌جگم داها اوندا منی ملامت ایتمکه حقن اولمیاجاقدر دیبردی . خلاصه ، جمالین دفنیندن بو گونه قدر ، اونون نزارم خبرنی رعنانه هیچ کس بیلدیرمه‌ییبدر . بیچاره اوشاق هله بئله بیله گمان ایدر که آتاسی شهرده‌دیر ، او قدر گوره ده همیشه جمالین یولونی گوزله‌ر ، و کنارداندن گلن آداملاری دا ، شهردن گلن ظن ایدیب اوندان جوربه جور سوروشماغا باشلار ، رعنا خانیما گلدیکده ایسه اونون ایشی پیشه‌سی بو گونه قدر ، گیجه‌لرده آغلاماق ، گوندوزلرده آغلاماقدر . بعضی دانیشیغینی دوشونمیه‌ن آداملار دییردیلر که ، آغلاییب ـ آغلاییب آخر یوروللوب سوساجاقدر . اما اونلار سهو ایدیرمیشلر چونکی بوندا نه یورولماق و نه ده سوسماق علامتلری واردور .

حتی او خلق دشمنلرینین ، تبریزده ، صحرائی محکمه طرفندن اعدام اولوندوقلارینی ایشیتدی ایسه‌ده ینه‌ده احوال روحیه سینده بیر دگیشیکلیك عمله گلمدی . دفعه‌لر ایله که بن آغ ساققال و آغ بیرچکلری ، تسلی ودلدارلیق ویرمك ایچون اونون یانینا گیدیب ، جوربه‌جور مصلحت آمیز سوز

لر و ه الرز لدیم بو ... سونرا بیتلر ... صحبتلر اصلا و ابدا ، اونا ذره‌ قدر تاثیر ایتمه‌میش ، باکه ده قلبینه دولمیش غم وغصه‌لری ، طلاطمه گلمیش دریالار دالغالاری کیمی ، موجه گتیره‌شدر . و ... ولرینن یاشینی سیل تك آخیدا آخیدا اونلارین جوابیندا ... لری دییبشدر : مهربان آتالاریم ! قارداشلاریم ! عزیز آنالاریم و باجیلاریم ! خواهش ایدرم که منه مانع اولماسین چونکه اختیار الیمده دگل منی بو ایشه مجبور ایلدن واردر . منیم آغلامالیغیم سوای آیری بیرچاره ، علاجیم یوخدور ، یالواریرام سیزه ، رحم ایدین منی ملامت ایتمه‌یین ، سیز بو لذت آمیز سوزلر ایله منیم روحیمی اینجیدیب هم ده اوره‌گیمی داغلار ایدیرسیز دوغرودور سیزین مقصدینیز منیم ایچیمین یانار اودونا سو سپه‌لمك ، اونون آلووینی خاموش ایتمکدور لکن بونی بیلین که منیم اوره‌گیمین جوشه‌ن دردینی سیزین نصیحت آمیز سوزلرینیز یوخ ، فقط گوز یاشلاریم تسکین ایده بیلر .

چونکه ازل گونده ، من ، خلق اولوندقم منیم سرنوشتیمده یالنیز ایکی شئی یازیلمیشدر . اونلاردا بیری « حسرت » او بیری ایسه « یاناماق » اکنجیسی ایسه « یاندیغیم دردلی ـ دردلی آغلاماقدور » ایندی آنلادینیزمی ؟ دوشونه دینیز ایسه بیرده دییرم « حیاتدا منیم نصیبیم ، فقط ایکی شیدن عبارتدر : برنجی گوز یاشیمدر ، ایکنجی ایسه حسرتدر » .

دوام

حربی تعلیمی دربندن اوگرنمک

غالب گلمک دیمکدر

اول صفحه‌دن بقیه

تك چتریندان پاك قلبلری‌نازپریرنین اویناق شعاع‌لرینین مشاهده‌سیله بنی دیلاك و آرزولارلا چیچه‌کلنیر
ماهونین قلبی یاروردور.
ماهونین قلبینده یگانه‌مقدس‌بیر دویغو چیچه‌کلنیر،
چیچه‌کلنن بو مقدس دویغو ورلمز ایده آل وطن و آزادلیق دویغوسیدیر!

مدنی یاشادان، حیاته باغلایان بو دویغولار اولموشدور ومختاریتمزین قورولماسیله‌وطنمیزده جیچه‌کلنن بنی‌حیات عشقی‌نه تنفس ایدن خلقمیز بوتون شانلی‌تاریخی‌بویو وطنمیزین یاد الگی اذه‌لچیلارین ماده‌نیدان محافظه ایدیلمه‌سی شرف بیلمیشلر.

محض بونا گوره‌در که اولو بابالاریمیزین شانلی عنعنه‌لرینه صادق قالمیش فرقه چیلریمیز، مقدس وطن سیزین و ملی مختاریتمزین محافظه و مدافعه ایدیلمه‌سی‌اوغروندا سینه‌لرینی وطنمیزه سیپر اتمك‌وظیفه‌لرینی شرفله شرفه یتیریرلر.

ساعت ۶ – تماهدر. گنیش‌ملی میدانین‌هر طرفینده‌حربی‌تعلم تجربه یلمه‌یه باشلاندی.

بیر، ایکی، اوچ، دورت، معلم فرمانلاری ایله سنجیلمیش قوشون حصه‌لرینی آندیران... فرقه‌چیلر غیرتلا آدیملارلار.

بولدان اوتنلر... بی اختیار دایانیر فرقه‌چیلرین کنچلیگی حربی‌تعلیمه دقتله تماشا ایدیرلر.

بولدان اوتنلر ایندیریمزملی میدانا باغلایان تعدیر؟ چونکه داماقلارندا پاك وصاف آذری قانی طلاط ایدن خلقمیز دمه قهرمانین مه تاریخی جاعرتنده اشتراك اتمكی، ملاحه سارلماغی‌ اوزلرینه ملی شرف بیلیرلر.

اونلاردا فرقه‌چیلریمیزله واحد جبهه‌ده اولمق وطن و خلقه‌زین آزادلیغی اوغروندا سینه‌لرینی سپر اتمكی، ناموسلی بیر وطن‌پرورلیك شرفینه نایل اولماغی اوزلرینه ایده‌آل بیلیرلر.

بونا گوره‌در که اونلار ساعتلرجه میدانچنین کنارنده دایانوب فرقه عضولارینین گنجلیگی تعلیملری دقتله ازله‌یرو ... گوزتلرلر.

هرگون ملی میداندا گنچلرین حربی تعلیم ملی بارلاما، بویوك طنطنه‌یه چوریلیر.

تانیز حربی میداندا دگیل بوتون کا خانلاردا، اداره‌لرده، مکتبلرده، مدرسه‌لرده بیر سوزله هر عائله بشیه‌یرنده‌کی، سول ساعاتده حربی تعلیم اوگرنمه‌ییلدیگینه تساف اندلو.

اندی خلقمیز عمومی ذوقله خلق قوشونوموزدان و حربی تعلیمله مشغول اولان فرقه‌چیلریمزدن آلیر چونکه وطنمیزین و آزادلیغیمیزین

گیشگینده‌دورماق، اودلاریودمونی هرجور تهلکه‌دن قوروماق شرفی‌بیزه نصیب اولموشدور.

فرقه عضولیمیزین و خلقمیزین ملی مختاریتمز اولان بوجوشغون علاقه‌سی، وطن و آزادلیغمزا اولان بو محبت آنجاق نجیب و غیور آذربایجان خلقینه خاص اولان گوزل بیرحصیتدر.

فرقه عضولریمزین حربی تعلیمه اولان بو علاقه‌لری خلقمیزین قدرت و

اوموتینین تلمزلیگی ثبوت ایده‌ن اساس عامللردن بیریدر.

فرقه عضولاریمزین بوقوی احساساتی ملی دولتمیزله فرقه‌میز آراسینداکی ساوسیلماز وحدتمز پارلاق ادامه‌سی‌دروی، طنمز مختار گوزلری ایله باخان دشمنلاریمز بیلسینلر که آذربایجان خلقی قاپیمز باسمنا اللازا تدهمز ملی مختاریتمزی و آزادلیغمزی محافظه اتمك ایچون حاضردر.

باشلامیش حربی تعلیمی دربندن اوگرنمکده فداکارلیق نمونه‌لری گوسترمن غیور فرقه چیلریمز!

صمد صباحی

قادینلار کلوبونین نظامنامه و مرامنامه‌سی

عضولیك شرایطی:

۱ – ۱۶ یاشینا یتشمیش اولان خانملار کلوبا عضو اولابیلر.

۲ – خانملار کلوبونا عضو اولان شخصلر کلوبون نظامنامه‌سینه و مرامنامه‌سینه تابع اولوب و قبول ایدندن‌صونرا عضولیك کارتی کلوبون هیئت عامله‌سی طرفندن ویریلیر.

۳ – هر عضو خانملار کلوبونین جلسه‌لر و کنفرانسلاردا دوتولان تصمیم لرینه تابع اولمالیدیر.

۴ – کنفرانسدا قبول ایدیلن حق عضویتی هر عضو ویرملی دیر.

(هیئت عامله وظایفی)

۵ – کلوب هیئت عامله‌سی وظیفه‌داردر هفته‌ده بیر دفعه عموم کلوبا عضو اولان خانملاردان جلسه تشکیل ویرسین و او جلسه‌نین دانیشیقلاری قبلا هیئت عامله طرفندن تعیین اولونور.

۶ – کلوب ایشلرینی اداره ایتمکدن اوتری بیر نفر کلوبا مدیر و بیر نفر منشی و بیر نفر تحویلدار انتخاب اولونار.

۷ – کلوب هیئت عامله‌سی موظف‌در کلوب ایشلری گنیشلندیکجه و باشقا شعبه‌لر تشکیل تاپیلاجوی شعبه‌لر ایچون مدیر و منشی عمومی جلسه‌ده انتخاب ایتسینلر

مرامنامه

۸ – خانملار کلوبی هر بر دوره‌برلی شرایطی نظره آلوب اوزلری ایچون آت ... یازیلان ایشلری حیاته کچیرملی‌در.

۹ – هر کندده بیر قرائتخانه و بیر کتابخانه خانملار ایچون تشکیل ویرمك.

۱۰ – بیسواد خانملارین سوادسیزلیقلارینی رفع ایتمك ایچون گنیش تبلیغات آپاریب و کندده درس کلاسلاری تشکیل ویرمك.

۱۱ – بیر عده دکترلردن دعوت ایدیب یوخسول و فقیر خانملاری مجانی معالجه ایتمك ایچون اقدام ایتمك.

۱۲ – خرافات و موهومات و پس عادتلرله مبارزه آپارماق.

۱۳ – خانملار لباس و زندگانلیق اصولنده ساده‌لیگه دعوت ایتمك و بو ایشی کلوبا عضو اولان خانملار عملی ایتملی درلر.

۱۴ – اخلاق و عفت مسئله‌لرینه آرتیق اهمیت ویریب بو بارده گنیش تبلیغات آپارماق.

۱۵ – خانملار ایچریسینده صحیه اصولیله ایودارلیق و اوشاق ساخلامالی ترویج ایتمك.

۱۶ – دکترلردن و بیلیکلی شخصلردن بو قاریداکی مسئله‌لر ایچون کنفرانس دعوت ایدیب و کلوب عضوی اولوب و اولمیان خانملاریدا بو کنفرانسلارا دعوت ایتمك.

۱۷ – قادینلار ایچریسینده ورزش و اسپورت ایشلری ایچون دسته‌لر تشکیل ویرمك.

۱۸ – وطن پرستلیك حسینی خانملار ایچریسینده اویاتماق.

۱۹ – یوخسول و فقیر خانملارا کمك و یاردیم دوزلتمك.

۲۰ – خالچا قالیچا توخوماق و سایر ال ایشلری تعلیم ویرمك و کاریدا بونلار ایچون معرضه‌لر آچماق.

مین تومن هدیه

باکی‌ون ساهاکیان آذربایجان ارمنیلرینین خلیفه‌سی ترسیس‌ملیك تانگیان واسطه‌سیله باش وزیرین خدمتینه مین تومن تقدیم ایدیب مصلحت بیلدیگی یره خرج اولونماسینی خواهش ایتمیشدر.

باش وزیرده دستور ویرمیشدر که، او پول پرورشگاها ویریلسین.

(فولقلور)

یا خلق ادبیاتی

اول صفحه‌دن بقیه

خلق ادبیاتی هر بیر قومین پارلاق تاریخینین آینه‌سی و اوملتین پایدار اولماسی ایچون، یاددن – یادیشدان متاثر اولدایب بوزولمایان اطمی بیر سندی و یا بوزلرجه ایللرین آغیرلیغی و زمانه‌نین کشمکشی قارشی‌سیندا اوجسامان داغ کیمی دایانیب دوران چوخ محکم بیر ملت حصاری‌در.

ظلمتین دهشتلی و رحمسیز حادثه‌لری و گوبود استیلاچیلارین قانلی پنجه‌لری، او سندی پوزوب محو ایتمك و یا او حصاری خراب ایدیب اورتادان قالدیرماغا، بو گونه قدر عاجز اولوب، بشرنسلی پایدار اولدوقجا دا قادر اولا بیلمه‌یجکلر.

اوزون ایللردن بری ریاکار و یاغلی دیللره آلدانیب استثمار اولونسان و اونون زنجیرینی بنی قیریب آتدمار ایدن رشادتلی و شرافتلی آذربایجان ملتی، بوندان سونرا همیشه‌لیك آییق اولوب یابانجی شیرین دیله و او واسطه ایله دیلین آلدادیجی، حیله و خیانتله دولو اولان بویوشاق ادبیته و سوزلره آلدانمایب بیر داها اسارت بویوندوروغی‌نی عفلتا توز بوینونا گوره‌یب استثمار اولونماسی و اوز ملتینین محافظه‌سی ایچون، آتا – بابالاریمیزدان ارث قالان اوج بوداق و چیچه‌یمیزدان قیمتلی یادگارلارینی حفظ ایتمکه چالیشمالیدیر: دیل – وطن – خلق ادبیاتی.

و عین زمانده همین شیرین (خلق ادبیاتی) بیزیم اوچون گونده‌لیك اجتماعی، اقتصادی و سیاسی یاشاییشیمزدا حقیقی رهبر و حیات سینیندا قیزل یازیلی بیر درس صحیفه‌سیدر.

اونا گوره فولقلوریمیزی احیا ایدیب اونا چوخ بویوك اهمیت ویرمك بیزیم ایچون ملی بر وجدانی وظیفه‌در، او روحمزین غداسی و دیلیمیزین زینتی‌در، آنالاریمیزین سوتیله بویودیگمز کیمی اونلارین لای – لای ایله ده ادراك عالمینه قدم قویموشوق. (فولقلور) همان لای – لای در سوتیله جسمیزه داخل اولوب روح ایله جسدیمیزدن خارج اولار.

رضا آذری

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

آقای معزی‌نین، آزادلیغیمیزین حفظی ایچون چوخ فعالیتلی چیخیشلاری نتیجه‌سینده: سون نفس و سون قطره قانیمیزه قدر تولمك وار دونمك یوخدر دییه اوراجا حومه طرفیندن بیر قطعنامه صادر اولاندان سونرا بو متنبع گورولتولی آلقیشلار و شدتلی احساساتیله قارشیلانمیشدور.

تبریزده (قادینلار قولوبی)

۱۳۲۴ نجی ایلین اسفند آییندا شهریمیزده قادینلار قولوبی آچیلمشدر بوقولوبدا اشتیراك قادینلاردان ۴۰ نفری فدائیلریمیزه هدیه ایدیلن پالتارلاری تیکمکله مشغولدور.

بوندان علاوه بو آیین اولیندن سوادسیزلیغی آرادان آپارماق ایچون قولوبدا قادینلارا مخصوص بیر قورس دا آچیلمشدر، هفته‌لیکده ۳۵ نفر تحصیل ایتمکده‌در خانملار قولوبونون ... مدیره‌سی ربابه خانم دیانتی و عزت خانم فرماغی هامیدا قیدسیدا افتخاری اولاراق درس ویرمکده‌دیلر. قولوب داخلینده آیریجا بیر قرائت خانه تاسیس اولونوب اوردا لازمی کتابلار و روزنامه‌لرده تهیه ایدیلمشدر.

بو یاخین‌لاردا اینجه ال ایشلری، درزیلیق، گلدوزلوق و فتوقرافیلیق ایله باشقا تقه‌لی ایشلر تکمك ایچون دمه دمورنت آچیلاجاقدر.

قولوب اعضاسیندان ۴۶ نفر صحیه وزارتلیگی طرفیندن آچیلان (حکیم کومکچیسی) اورسوندا تحصیل ایتمکده‌دیلر. قولوب اعضاسیندان بیر (قادین آکتورال هیئتی)، بیرده (موسیقی دمرنکی) بو یاخینلاردا تشکیل تاپاجاقدر.

حومه‌لرده (هوت پارلور)

آذربایجان ملی رادیو استاسیونونون ویریلیشلرینی ایشیتمك ایچون تبریز شهر قوبته‌سینین بوتون حومه‌لرینده (هوت پارلور) (یعنی سس گورلندیرن آلت) نصب اولونوبدر که، حومه عضولری و محله‌لرین اهالیسی استفاده ایتمیشلر. و بوندان تبریزده‌کی اون حومه‌نین تلفون خطلری ده دایر اولوب‌لوردارمیشدر.

دیوار غزته‌لرینین سرگی‌سی

تبریزین شهر قوبته سینین تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن بوتون حومه‌لرده نشر اولونان دیوار غزته‌لرینین سه شنبه گونی آیین اونوندا مسابقه سینی گچیرمك ایچون ایندیدن حاضرلیق آپاریلمادادر.